Beeldvorming Loon op Zand

18 juni 2026

“Normaal en selectief?”

Onderzoek naar Jeugdhulp, de werkwijze van de toegang

Kees van Daal en Kees van Rietschoten namens RMB

Hoe werkt jeugdhulp?

- Jeugdige en ouders/verzorgers hebben een (niet-medisch) probleem

- Zij kunnen dan terecht bij een wijkteam (met o.a. gemeente, Casade, politie, Contour de Twern, Farent, Thebe, Zorggroep Elde Maasduinen en GGD) of bij het Zorgloket van de gemeente

- Het Zorgloket brengt de hulpvraag in beeld (QuickScan Jeugd); sinds april 2025 gaat een vraag eerst naar de pilot Sterk Lokaal Team (dat zelf lichte hulp kan bieden) en daarna zo nodig naar

Context: Meerjarig onderzoek RMB

- Aanleiding: sterk stijgende jeugdhulpkosten regio Hart van Brabant

- **2021:** gemeenteraden stelden **bestuurlijke uitgangspunten** vast:
  – normalisering en selectief gebruik als leidende principes

- RMB-onderzoek gaat na hoe uitgangspunten uitwerken in o.a.
  – contracten met zorgaanbieders (fase 2)
  – uitvoering door voorliggend veld en gemeentelijke Toegang (**fase 3**)

Context: Meerjarig onderzoek RMB

- Fase 3 (2026):
  – Uitbesteed aan Het PON & Telos, kwalitatief onderzoek
  – bestuurlijke duiding door RMB

- Fase 4 (naar verwachting start 2027): monitoring en verantwoording

NB: een beknopt overzicht van het onderzoek wordt ook gegeven in rekenkamerbrief van februari 2026

Conclusies Fase 3 onderzoek

Normalisering

- Jeugdconsulenten/jeugdprofessionals gaan uit van ‘normalisering’
- Gaan na of problemen binnen het eigen netwerk kunnen worden opgelost
- De gegeven indicaties zijn afhankelijk van opvattingen binnen teams

Selectiviteit

- In de praktijk wordt gestreefd naar zorg op zo laag mogelijke schaal
- Onduidelijk is of selectief gebruik ook feitelijk wordt gerealiseerd

Conclusies Fase 3 onderzoek

Stevige Lokale Teams (SLT, term uit Hervormingsagenda Jeugd, 2023)

- De SLT's moeten "alles" kunnen
- Gemeenten dienen stappen te zetten richting een SLT (Hervormingsagenda Jeugd, 2023)
- Bij de opbouw van SLT's signaleren professionals structurele spanningsvelden: beoordelen/indiceren & zelf hulp verlenen?
- Een vraagpunt voor de RMB is of de opbouw van het SLT voor kleinere gemeenten mogelijk te ambitieus is (want SLT vraagt veel van professionals)

Aanbevelingen 1/2

nummers zijn van het oorspronkelijke rapport; rv nummers verwijzen naar raadsvoorstel

Doorontwikkeling SLT:

1. Externe audits (rv1)
2. Functiescheiding tussen verwijzen en hulpverlenen (rv2)
7. Werk bij de ontwikkeling van het stevige lokale team (SLT): (rv3)
   a. meer met andere gemeenten of zelfs regionaal samen
   b. om zo duurzame inzet van personeel te borgen

Aanbevelingen 2/2

nummers zijn van het oorspronkelijke rapport; rv nummers verwijzen naar raadsvoorstel

Rol van raad en informatievoorziening aan de raad

3. Zijn de uitgangspunten van normalisering en selectiviteit nog actueel (rv4)
1. Vraag als raad naar het effect van de verleende jeugdhulp (rv6)
2. Vraag als raad naar de ontwikkeling van de vraag naar jeugdhulp en hoe vaak er wordt doorverwezen (rv7)

PS: Doorwerking van aanbevelingen 4 (rv6) en 5 (rv7) worden doorgeschoven naar fase4-onderzoek

Bestuurlijke reactie Loon op Zand (B&W)

- **Algemeen:** waardering voor het onderzoek en de dialoog; rapport beschrijft niet alles juist (o.a. de term ‘Dorpsteam’); het Sterk Lokaal Team (SLT) is in oprichting
- **Externe audits (aanb. 1):** geen meerwaarde voor normaliseren/selectief indiceren – gebeurt al via het vierogenprincipe, afwegingskaders en bijscholing; wél overgenomen voor afspraken met het medisch domein
- **Reeds uitgevoerd (aanb. 2, 4, 5, 6, 7):** functiescheiding, informatie aan de raad (prognoses + kwartaalrapportages), jaarlijkse themasessies, regionale samenwerking en duurzame inzet met vaste medewerkers
- **Uitgangspunten 2021 (aanb. 3):** onderschreven; normaliseren omvat méér (eigen kracht, sterke gemeenschap, preventie) en is maatwerk, niet in één normenkader te vangen
- **Vervolgonderzoek (fase 4):** geen meerwaarde op korte termijn; er zijn tussentijds stappen gezet en in 2026 start al regionaal onderzoek naar segment 1 (hoog specialistisch)